

Valentinus ep[iscopu]s prim[us] sedis pro-
 uincie numidie subscripsi.
 Faustinus ep[iscopu]s eccl[esi]e potentine
 provincie picene legatus sc[ilicet]
 eccl[esi]e romane huic gestis subscripsi.
 Appianus ep[iscopu]s eccl[esi]e taganensis le-
 gatus provincie numidie subscripsi.
 Augustinus ep[iscopu]s eccl[esi]e philipponis
 regio legatus concilionum die
 huic carthage prome & concilio
 subscripsi. Possidius ep[iscopu]s eccl[esi]e
 clemensis legatus provincie
 numidie inferioris subscripsi.
 Iulianus ep[iscopu]s caulitanie eccl[esi]e sub-
 fortunatus ep[iscopu]s sicapolitane
 eccl[esi]e subscripsi. Pontadius ep[iscopu]s
 carpitane eccl[esi]e subscripsi.
 Rufinus ep[iscopu]s eccl[esi]e mazensis subscripsi.
 Praxetazus ep[iscopu]s sicilibbenis eccl[esi]e sub-
 quod uult d[omi]ni ep[iscopu]s eccl[esi]e sub-
 candidus ep[iscopu]s abitinensis germa-
 nicorum eccl[esi]e subscripsi.
 Gallonianus ep[iscopu]s utensis eccl[esi]e sub-
 Maximianus ep[iscopu]s susfecanus le-
 gatus provincie urzachene sub-
 Hilarianus ep[iscopu]s horreicelensis
 legatus provincie urzachene sub-
 Nouatus ep[iscopu]s suranensis legatus
 provincie mauritanie sicifensis sub-
 Laurentius ep[iscopu]s sicifanus legatus
 provincie mauritanie cesariensis sub-
 Humerianus ep[iscopu]s dragurienis

Legatus eius dem eccl[esi]e subscripsi.
 Leo ep[iscopu]s mopontensis legatus eius dem
 provincie subscripsi. Alius Leo ep[iscopu]s
 legatus provincie sicifensis sub-
 & ceteri ep[iscopu]s cccxviii diuersarum pro-
 uinciarum subscripserunt.
 Philippus p[ro]b[us] legatus sc[ilicet] eccl[esi]e roma-
 mane huic gestis subscripsi. Asellus
 p[ro]b[us] legatus eccl[esi]e romane & gestis re-
 collegimus per nos directa

INCIPIT EPISTOLA AB OMNIBUS
 CILIOSOPRASCRIPTO AD BONIFATIUM
 VIRUM REVERENTISSI-
 MUM MEMSCRIPTA ET CONGESTA
 QUEM IBIDEM APUD CAR-
 TAGINEM CONFECTA PER
 FAUSTINUM ET PHILIP-
 PUM ET ASELLUM
 PRESBITROS
 DIRECTA

S Dominobeatissimo & hono-
 rabilifri bonifatio ep[iscopu]o.
 Aurelianus ualentinus
 prim[us] sedis provincie numidie
 & ceteris qui presentes adsumus
 ep[iscopu]s numero cccxviii & omnicon-
 cilio uniu[er]so africano salutem.
 q[ui]a d[omi]no placuit ut de his qui nobis
 cumegerunt scilicet fr[ater] n[ost]ri coep[iscopu]s
 faustinus & fr[ater] n[ost]ri p[ro]b[us] philip-
 pus & asellus necnon beate me

morie pape zosimi ad quod nos
mandatus & litteras adtulit
sed etiam tue uenerationi qui
meus locos diuinitus constitu-
tus humiliatus nros scribere
caurebiter insinuare debemus
quem utrorumq; concordia ter-
minatasunt uiones quem pro li-
xis gestorum uoluminibus conti-
netur in omnib; salua quidem
capitate non tamen sine par-
uo altercationis labore demo-
ratisimus ex gestis deliberantes
quem nunc a deus amper tines
quamquam & ille si adhuc esset
in corpore hoc accipere gratius
quod uidere pacacius termina-
re doie fr. Apianus pbr decuius
& ordinationem & excommuni-
catione & prouocatione fuerat
exortum. Non solum sic sensisse
uerum etiam totius africane
ecclie non leue scandalum de om-
nib; erratis ueniam pdens
communione est restitutus
Prior autem quo episcopi sic censur
banus quod in eo corrigendum
uisus est sine ulla dubitatione
corresit. quia ueropauci & qui
eti a ecclie non tantum ad pre-
sens sed & iam in posterum
prospicientium fuit qm talia

multa precesserunt ut uel simi-
lia uel & iam grauiosa deinceps
precaueri oportet placuit nob
ut desiccanti delecta et entoseli-
cet honore gradus suspirare no-
ueretur apianus & accepta epila
ubicumq; alibi uellet & possit pro-
biter munere fungeretur quod
eidem ipsi per litteras proprias
postulanti sine difficultate con-
cessimus sine prius quam ex causa
istot termino clauderetur ut ali-
quem diuturnis discipulationib;
uer sabamus quia ratio ipsa pose-
bat ut apud acta ecclesiastica
a fratribus nris faustino coepo
& philippo adq; asello pbris que-
reremus ut promerent quic-
quidem nobiscum agenda fuis-
set in iunctum nonnulla quide
sine ulla scripto profecuti sunt
uerbis sed cum hec potius fla-
gitaremur quod in lit teris
ferrent communitorium pro-
tulerunt quod recitatum nob
etiam gestis que secum ad nos
deferunt est alligatum in quo
eis quattuor tituli quedam
nobiscum gerenda mandata snt

- I Unum quidem de appellationib;
epora ad romana ecclia sacerdotu
- II Alterum ne ad comitarum in

portune epi nauigent.

- III** De tractandis epi & pbror & diacono
 noꝝ causis apud finitimos epōs
 si a suis excommunicati pperā fuerint.
- III** De turbano epi excommunicando
 uel etiam romę uacando nisi eaq;
 uidebant corrigenda corrige
 ret quorum dominium de primo
 & tertio id est ut romam liceat
 epiꝝ prouocare & ut clericorū
 cause apud suarum prouincia
 rum epiꝝ finiāntur iam p̄tore
 anno & iam nos licet uirū ad
 eundem uenerabilis in epiꝝ
 zosimum dictis insinuare curaui
 mus ut ea ser uaret sine ulla eius
 iniuria paulis finiremus usque
 adquisitionem statutorum
 niceni concilii & nunc de tua pos
 simus sc̄itatem ut quem admodū
 ea apud nicea a patrib; apta sunt
 uel constituta siceanobis omnib;
 facias custodiri. & ibi apud uos ut
 ta que in commonitorio ad uel
 facie exercere. id est ut si epiꝝ ac
 cusatus fuerit & iudicauerit
 congregati epiꝝ regionis ipsius
 & de gradusuo deiecerint eum
 & appellas se uideatur. & cum
 fugerit ad beatissimum roma
 nae acutę ep̄m & uoluerit au
 diri & iustumpuauerit ut reno

uetur ex amoi scribere si epiꝝ dignet
 quin finitima & propinqua prouin
 cia sunt ut ipsi diligenter omniare
 quirant & iusta fidem ueritatē
 definiant. quod si his qui rogat causa
 suam iterum audiri deprecatione
 suam mouerit ep̄m romanam ut alte
 ros uos p̄bromittat erit impoteſta
 te epiꝝ quod uellet & quis estimer. &
 si decreuerit mittendos esse qui
 presentes cum epiꝝ iudicet habent
 tes auctoritatem eius a quo destina
 ti sunt erit in suo arbitrio. si uero
 crediderit sufficere epiꝝ & nego
 tio terminum imponat faciet quod
 sapientis simo suo consilio iudica
 uerit. **I**tem de pbr̄is & diaconib;
 si epiꝝ quis iracundus quod esse non
 debet cito autaspere commouet
 aduersus p̄b̄m suum si uediā suū
 exterminare eum de ecc̄la uolue
 rit prouidendum est ne innocens
 damnetur aut perdat communio
 nem habeat potestatem electus
 ut finitimos interpellat ut cau
 sa eius audiatur & diligentius
 tractetur quia non oportet eie
 gare audientia roganti. & ille
 epiꝝ qui aut iuste aut iniuste reie
 cit patienter accipiat ut negotiū
 discutatur aut probetur eius
 aut emendetur sententia hec itaq;

ad aduentum uerissimi orationis exem-
plariorum nicensium concilii inserta ge-
ritur quoniam sibi quemadmodum con-
suetas & quemadmodum ipsudque
ad nos fratres apostolicas de directam
allegauerunt & communitorio con-
tinentur eo quod ordine uel apud
uos in Italia custodirentur nos uel
in modis Italia qualia commemora-
re nolumus uel colligere cogere
uel intolerabilia patiemur nam
et credimus adiuuante misericor-
dia domini in quo tua sanctitate ro-
mane ecclesie presidente non om-
nia iustitiam & pium passurum sed ser-
uabuntur et quoniam nobis & iam
non dissidentibus custodiri in om-
nibus debeant cum frater na cari-
tate que secundum sapientiam ac-
quiritur quam tibi docuit altissi-
mus & iam ipse prespicere esse ser-
uanda ne forte aliter se habeant
canones concilii nicensium quam uis
enim plurimos codices legimus
sed nusquam in nicensi concilio in la-
tinis codicibus legimus quemadmodum
in supra dicto communitorio quem
in de uobis directas sunt tamen quia
hic in nullo codice greco ea potuimus
inuenire ex orientibus ecclesie
suis ubi uerissime eadem perhibent
decreta posse etiam reperiri

magis nobis desideramus a ferre
proquare tua in quoque uenerationem
obsecramus ut scribere
etiam ipse digneris ad illarum
partium sacerdotum hoc est pe-
desie constantinopolitane &
antiochene & alexandrine &
alios etiam si uis placuerit scri-
ta ut inde ad nos eosdem canones
que apud nicensiam ciuitatem a
patribus constitutus uenient
repositus simus hoc beneficium
cunctis occidentalibus ecclesiis
cum domini adiutorio conferant
quis enim dubitet exemplaria
esse uerissima concilii in greca
uicenis nodi congregati que
de tam diuersis locis & de nobilib;
grece ecclesie allata & comparata
concordans quod donec fiat hec
que in communitorio supra dicto
nobis allegata sunt De appellatio-
nibus episcoporum ad romane
ecclesie sacerdotem & de clericorum
causis apud suarum prouinciarum
episcopos terminandis nos usque ad pro-
uationem seruaturus esse pro-
fitemur & beatitudinem tuam
ad hoc nos adiuturam in diuolu-
tate confidimus cetera uero
que in nicensi nodi gesta uel fir-
mata sunt quoniam supra dictis fratribus

facinus ep̄s philippus & cellus
p̄bri hęc conferunt si dignatus
fuerit eynote faciant sc̄itati &
subscr̄ipserunt. d̄sc̄enob̄is annis
plurimis custodiat beatus time
fr̄ alippius. augustinus. possidius.
marianus & ceteri subscr̄ipserunt.

**EXPLICIT EP̄LA ADBONIFATIŪ
CIRCA REVERENTISSIMAM
EP̄ISCOPIAM DATA**

**INCIP̄ EP̄LA ATTICIE EP̄LA ECCL̄E
CONSTANTINOPOLITANÆ
AD BONIFATIUM REVERENTIS
SIMAM ROMANÆ EP̄ISCOPIAM**

DATA cum exemplar usniceni
concilii ex greco in latino trans
latus beatis simis cyrillo & at
tico ep̄s alexandrie & con
stantinopolitane eccl̄e & di
rectis per innocentium p̄br̄m
suum & cellum subdiaconū
eccl̄e cartaginensis ut superius
recitatum est fides niceni con
cili cum titulis xx ep̄stola
vero ita continetur. Atticus
ep̄s eccl̄e constantinopolitane
sc̄o fr̄ bonifatio venerabili ep̄o
salutem. edidit canones sc̄orū
aloga manu & subscr̄iptos
a greca clementa litterarū
numerus expr̄mere. nullus
qui tenuit uel grecis sermonis

notitiam habet ignorat. neigitur
faciendis ep̄stolis canonicis quas
mos latinus formatas appellat
aliqua fraud falsitatis temere
presumeretur. hoc capitibus
cccviii nicenam congregatis salu
ber rime inuentum est & consuetū
ut formate ep̄stole hanc calcula
tionis seu subpotacionis habeant ra
tionem. id est ut summatur in sub
putationem prima greca & la
tinam patris & filii & sp̄s sc̄i id est
ΠΟC & que elementa octogena
rium septuagesimum ducentesi
mum & primum significat. nume
rus quoq; petri apostoli prima lit
tera id est Π quinumerus octo
ginta significat cuius scribit ep̄.
Prima littera cui scribitur se
cunda accipientis. ter ad littera
civitas quoq; de qua scribitur
quarta & indicationis quecumque
fuerit id est temporis; cor ande
qui fuerit numerus ad summam.
atq; ita his omnibus grecis litteris
que ut diximus numerus expr̄mit
in unum dicitur unaq; cum collecta
fuerit summa septem teneat quia
cepit hanc comā cum cautela regat
ex presama ddat. preter ea separati
inepta etiā nonagenarium & non unū
merū q̄ sc̄d̄m greca elementa signi
ficat.

IHCIP EPLA SCIA QRELIHPIAD
SCMCELISTIHUMERM QR
DIADQHHTQAPIARIU

Domino dilectissimo & honora
bilifri celestino. Aureliuseps
palatinus. antonius. terentius
totus seruus di. ianuarus. fortu
natus. martinus. donatus. optatus
celticus. theasius. uincenzius. for
tunatus. huius & ceteri qui in unuer
sali africano concilio cartagine
adsumus salutem. Optarem us
si quidem admodum scitis tua
de aduentu a piariu. letatus uos
fuit se missis per comptroq. nroy
leonem litteris intimaui. ita
nos quoq. de eius purgatione
hectis ipse a eum letitiam mitte
remus esset perfectio & nra &
ura modo ad lacrimas cernor
ne prospera uideretur. que ad
huc de audiendo quam de auditu
precesserat. adueniente sane
ad nos scofratre & quo epono
faustino concilio congregauim
& que credidimus. ideo cum illo
missio qm sic ut per eius opera
presbiterio ante ead. dit ut
fuerit. ita nunc posset de carnis
crimib; ad habracenis obiecti
seulaborante purgari. cuius
tanta acta uel immania flagitia

decursum nri concilii examen
inuenit ut & memorat ipse
cimum potius quam iudicium.
hac defensoris magis opera qua
quam disceptatoris iusticia supe
rare. Nam primum quantum
obsciterit omnicongregationi
diuersas iniurias ingerendo qua
si aeccle romane adserens priu
legia & uolens eum a nobis com
munionem suscipi quam tuas ci
tas crederet quod minime ta
men licuit que & iam gestoru
melius lectione cognoscens
triduano tamen laboriosissimo
agitato iudicio cum diuersa ac de
obiecta adflictissimi quereret
uel moras coepim; i faustino uel
terguersationes ipsius a piariu
quibus ne fandas turpidinis hoc
coleret conabatur. Di iudex ut
tus fortis & longanimitis magno
conpidior esse cauit. thetior
quippe ac putidior obstinatio
ne compresso quatant um libi
dinum cenum in pudenti ne
gationis uolebat obruere. di
noneius conscientiam coarctan
te. & occulta que in illius corde
tamquam in uoluptate pro erimi
nam iam damnabat etiam homi
nibus publicaret repente

in confessione eunctorum obiecto-
 ter unflagitiorum que dolus
 negatur erapit & tandem de
 omnib; incredilib; opprobris
 ultroneos seipse conuicit atq;
 ipsam quoq; nr̄am spem qua eū
 & credebam & optabamus de cō-
 pudentis maculis possit purgari.
 conuertit ingemitum & nisi quā
 ipsam nr̄a metūta anam tantū
 solacio mitigauit quod nos ex la-
 uore diu arrioris que scionis
 absoluit & suis uulneribus qua
 lecumq; medellam & licet in ui-
 tus sue conscientie reluctante
 confessione prodidit. d. n. fr̄
 prefato itaq; debite salutatio-
 nis officio impendio deprecamur
 unde incept aduras aures hinc
 uenientes non facilius admit-
 tatis nec a nobis excommunica-
 tis in communionem altera uelitis
 excipere quia hoc etiam in concilio
 concilio definitum facile a ueritate
 uenarabilitate tua ipam & fide
 inferiorib; clericis uel delictis
 uideatur ibi precauere quanto
 magis hoc de ep̄is uoluit obser-
 uari ne in sua prouincia com-
 munionem suspensi ad tuam sc̄i-
 tatem preppere uideantur
 communionem restituti

pb̄oz quoq; & sequentium clericos
 improbare fugias sicut dignum
 est repellat sc̄itatis tua quia & nulla
 patrum definitione hoc eccl̄e de-
 rogatum est africane & decreta
 nicena siue inferiores gradus cle-
 ricos siue ipso sep̄os suis metropo-
 litanis apertissime commiserunt.
 prudentis siue enim iustissime
 que uiderunt cumq; negotia in suis
 locis suborta fuerint finienda nec
 unicuiq; prouidentie gratia sc̄i p̄
 de futuram que equitas christia-
 nis sacerdotibus & prudenter ui-
 deatur & constantissime teneat
 maxime quia unicuiq; consensus
 est ut iudicio offensus fuerit
 cognitorum a concilia sua prouin-
 cie ueletiam uniuersali prouocare
 nisi forte quisquam est qui credat
 unicuique posse dñm nr̄m exa-
 minis inspirare iustitiam & innu-
 merauit congregatis in conciliū
 sacerdotib; denegare aut quo-
 modo ipsum transmarinum iu-
 diciam ratum erit ad quo testū
 necessarie persone uel propter
 sexus uel propter senectutis infir-
 mitate uel multis aliis incurro-
 rib; impedimentis adducione po-
 terint nam ut aliqui tamquam
 ad iustitiam sc̄itatis latere intantē

in nullo uenimus patrum
nodo constitutum quia illud quod
pridem per eundem quod episcopus
faustinum tanquam ex parte
niceni concilio inde transmissum
in concilio uerioribus quid dicitur &
accipitur nicenum a d. cyrillo
episcopo alexandriae ante ista episcopi
& uenerabilis confessoris d. iohannis
atrico constantinopolitani mis-
sit quod iam antehoc per innocenti-
um primum per quem directum est & per
marcellum subdiaconum nostrum
uenerabilis memorie bonifacii
episcopi decessor uero a nobis trans-
missa sunt tale aliquid non potui-
mus reperire. exsecutores scilicet
quibuscumque peccatis nolite
mittere nolite concedere ne fusi-
sam tyrum scilicet in gestis christi uolent
que simplicitatis & humilitatis
diem diuidere cupientibus fere
uiduam induere. nam de fratre
nostro faustino a matrona suis in ser-
uone qui de christo se ipso separavit
dolendo apud nos carissimus quod
uice a moderacione tue scilicet sal-
ua fraterna caritate alterius
africam minime patitur. & alia
manu d. n. scilicet tunc uam euolon-
gioriorantem cunctis d. n. f. xv.
EXPLICIT CONSTITUTA CARTAGINENSIS.

I **N** **C** **O** **N** **C** **I** **L** **I**
C **A** **R** **T** **A** **G** **I** **N** **E**
S **V** **B** **I** **D** **V** **V**
A **V** **G** **V** **S** **T** **A** **R** **V**
C **O** **N** **S** **V** **L** **B** **V**
C **E** **S** **A** **R** **E** **T** **A** **T** **I** **C**

I **C** **R** **E** **D** **I** **M** **U** **S** **I** **N** **D** **O**
patrem omnipotentem
uisibilem & inuisibilem
factorem & in unum dominum
christum filium diuinitatem de patre
congenitum hoc est de substantia
et a patre dominum de lumine de lu-
mine dominum de deo deo nato
non factum unius substantia cum
patre quod greci dicunt homo-
usion per quem omnia facta sunt
in celo & in terra qui propter
nos homines & nostra salutem de-
cendit in carnate est homo factus
per uirginem mariam passus
et resurrexit tertio ascen-
dit in celum uenturus iudicare
uiuos & mortuos & spiritum
sanctum qui cum patre & filio
conoscitur & qui con-
substantialis

existenabus factus et uel alia
substantia dicentes mutabilem
filium di. hos anathematizat ecclia
caetholica & apostolica disciplina

II PLACITUM ETIAM PROPRIUM
errorum qui sepe solet obortur
ut omnis africanae prouincie ob
seruationem dies paschalis ab
secunda cartaginensis currente ac
cipere.

III CRESCONIUS UILLERICI
Censis eps qui ubiensis ecclie
cathedram tenuit se dicebat
plebesus id est uillericionis
ecclie uisus esse contemptus
& hoc placuit ut nullus a sur
pendatur plebes aliene.

III PRIMA CUM PROPRIUM MAURITANIA
tam si censis cum id postula
ret habere permissum est in
choacionib; mauris & derictis
primis de sepi ex consilio car ta
ginensis ecclie prima eius uos
constituendos esse pfectis sunt.

V UT RECTORES POPULUM
non saluent ut ante xxxv ann
etatis nec clericorum ordinentur

VI UT PRIMUM SCRIPTORIS
diuis instructi uel a infancia
eruditi propter fidei confes
sionem & adsercionem clericis

promoueat ut

VII UT ORDINATIS EPISCOPIS
uel clericis primus ne placita
concilii conculcentur ab ordinatio
nib; eorum neque se aliquid aduer
sus statuta concilii fecisse adserant.

VIII UT ETIAM PER SOLEMNISSIMOS PAS
chales dies sacramentum ca
tecum uis non dentur nisi solitu
salis quia fideles per illos dies sa
cramenta non mutant cathecumi
nis oportet mutare.

VIII UT CORPORIBUS DEFUNCTORUM EU
charistia non detur. dicitur me fecerit
ad no accipite & edite. cauera enim
ne accipere possunt necedere.

X DEINDE CAUENDUM EST NE MORTUUM
baptizare fratrum infirmitas
credat eum eucharistia non dare
mortuis animam aduertat.

XI UT PROETER ECCLESIASTICAS CAUSAS QUE
ad perniciem pleuium sepe uere
rescunt singulis quib; q; annis conci
ciliu euocetur ad quod omnes
prouincie que prima sedes habent
ternos legatos de concilio suis
mittantur ut minus inuidios mi
nus q; sumptuosi ospitib; conuentus
plena possit esse auctoritas. de
tripoli uero propter inopia epis
coporum unus eps ueniat ut quis
quis accusator ad primatem p uincie

causam deferat accusator. nec
a communione suspendatur. cuius
menimenditur nisi iudicium suum
dicendam primatis litteris euo-
catis minime occurrere hoc est intra
spacium mensis ex die quaeum litte-
ras accepit se constituit. ite quod si ali-
qua uerba necesse sit atque causas pro-
uaberit quibus eum occurrere non
potuisse manifestum sit. cause super
dicende malterum mensum inte-
gram habeat facultatem. uerum
post mensum secundum tam diu
non communicet donec purgetur.
si autem nec a concilio uniuersa-
lem occurrere ut uel ibi causa ter-
minetur. ipse in se dampnatio-
nis sententiam dixisse iudicatur.
tempore sane quoniam non communicet
nec in sua plebe communicet. accu-
sator autem eius si nunquam diebus
cause defuerit a communione non
remouetur. si uero aliquando fue-
rit restitutum a communione episcopus
ipse remoueat. ita tamen ut
ne ipsi adimat facultas cause
peragende si se addi occurrere
non potuisse probauerit.

xii **S**ANEPLEXUIT ILLUD UT
cum agere ceperit in episcopo
iudicio si fuerit accusatoris per-
sona culpabilis ad accusandum

non admittatur nisi proprias
causas non tamen ecclesiasticas
dicere uoluerint. si autem pbr
uel diacon fuerint accusati ad iun-
tos sibi ex vicinis locis legitimo
numero collegarum. id est in
pbrum nomine. v. in diaconatus
episcopus causam pro eorum discutiat
eadem dilacionem dierum uel
a communione remotionum &
discussione personarum inter
accusatores & eos qui accusantur
formatae uel reliquorum aui
causas uel clericorum & iam solus
episcopus cognoscat & finiat.

xiii **S**ANEQUISQUIS EPORUM
seu clericorum cum necesse fue-
rit in crimen positum uel ciu-
lis causas commota relicto ec-
clesiastico iudicio publico purga-
ri uoluerit & iam si pro illo fue-
rit pro data sententia in locum
suum non refertur. hoc cri-
minali in ciuili uero perdat
quod dedicit. si locum suum ob-
tinere ualuerit. ceterum ad
eligendos iudices antiquae ecclie
patet auctoritas ipse se indig-
num fratrum in consorcio iudi-
cat quidem uersa eccliam mala
sentiendo de seculari iudicio
possit auxilium campriuatorum

xpianorum causas a p[ro]fcolu[s] a deo cle
siam de ferri s[ibi] de e[st] minari
p[ro]cipiat.

xiiii **H**OC ETIAM PLACUIT ATSI
Ha quibus cumq[ue] iudicib[us] ecclesiasticis
ad alios iudices ecclesiasticos
ubi se maior auctoritas fuerit
soluta sententia siconuincinon po
tuerit uel inimico animo iudicasse
uel aliqua cupiditate aut gratia
depruati.

xv **S**APER PLACUIT EX CONSENSU
partium iudices electe etiam si
paucior numerus consistit utam
est non licet depruati.

xvi **U**T FILII EPISCOPORUM
aut clericorum spectacula non
exhibeant nec expectemus aut gen
tilibus uel hereticis scismaticis
filios uel quorumlibet clericorum
in matrimonio non coniungant.

xvii **U**T EP[iscop]I UEL CLERICI FILIOS
suos a sua potestate per emancipa
tione exire non sinant nisi demori
b[us] eorum & de etate fuerint securi
ut possint p[ro]pria p[ro]tinere peccata.

xviii **U**T EP[iscop]I UEL CLERICI EOS
qui xpiani catholici non sunt etia[m]
si consanguinei fuerint nec per
ordinationes in eos rerum suarum
aliquid conferant.

xix **U**T EP[iscop]I P[ro]BRI ET DIAC[ON]I NON

sint conductores aut procuratores
p[ro]uatores nec ullotale negotio uic
tum querant quoeos uel peccrina
ri uel officii ecclesiastici suacare
necesse est.

xx **U**T OMNIBUS OMNINO CLERICIS
extranee femine non quohabi
tent sed sole matres sorores & filie
fratrum aut sororum aut quicunq[ue]
ex familia domestica necesse sitatem
etiam antequa moridinatent ut
iam cum eis habitabant uel si filioy
tam ordinatis presentib[us] uxores
acciperint aut seruis non habentib[us]
in domo quas ducant aliunde dedu
cere necessitas suas erit.

xxi **U**T EP[iscop]I P[ro]BRI ET DIAC[ON]I NON
ordinentur ante quam om[n]i quun
domo sunt xpianos catholicos fecerint.

xxii **U**T LECTORES USQUE AD
annos pubertatis legant deinceps
aut uxores eiuscoddita pudicitia du
xerint legere non sinantur.

xxiii **U**T CLERICI CUM ALIENO
nisi concedente eius ep[iscop]o non au
deat uel retinere uel p[ro]mouere
in eccl[esi]a clericorum aut eorum nomen
& iam lectores retinebant.

xxiiii **U**T SULLUS ORDINETUR
nisi p[ro]uastus uel ep[iscop]orum
examine uel populi testimonio.

XXV **U**T NEMO IN PRECIBUS
uel patrem pro filio uel filium
pro patre nominet uel cum alteri
adificetur semper ad patrem diri-
gatur oratio & quicumque sibi preces
aliunde deseruiat non edificatur
nisi prius eas cum inferocoribus
fratribus conzulerit.

XXVI **U**T NULLUS CLERICORUM
amplius recipiat quam cuiquam
quomodauerit siue pecunia
siue quamlibet speciem.

VIII
XXVII **U**T IN SACRAMENTIS COR-
poris & sanguinis dñi nihil am-
plius offeratur quam ipse dñs
tradidit hoc est panem & uinum
aque mixtum. prouincie uerò seu
mel & lac quod unodie sollempnis
simi uisum tantum misericors solet
offerri quam uis in altari offe-
rantur suam tamen propriam
habent benedictionem. ut sacra-
mento dominici corporis & sangui-
nis distinguantur nec amplius in-
primitus offerantur quam de
uuis & frumentis.

VIII
XXVIII **U**T CLERICI CONTINENTES
ut uiduas uel uirgines nisi ex uisso
epōz uel pbrōz non accedant &
hoc non solum faciant secundum cle-
ricos aut cum his quibus ep̄s aut pbr̄
iusserit. sed nec ep̄s aut pbr̄ habe-

ant accessum ad huiusmodi fem-
inas sed aut ubi clericus presens
sunt aut graues aliqui christiani.

VIII
XXIX **U**T PRIMES EPISCOPORUM
appelentur principes sacerdo-
tum aut summus sacerdos aliquis
huiusmodi sed tantum prime
sedis episcopus.

XXX **U**t clericus de dno uel bibendi causa
tabernaculo non ingredatur nisi pe-
grinationis necessitate.

XXXI **U**t ep̄s non proficiatur transma-
re nisi consulto primis sedis ep̄o
sue cuiusque prouincie ut ab eo pre-
cipue possit formata summere
hinc & iam dirigendolittere con-
cilio adtransmarinos ep̄os.

XXXII **U**t sacramenta altaris non nisi
ieiunans hominibus celebrentur
excepto unodie annuat foris
quod cena dñi celebratur nam
si aliquorum pro meridiano
tempore defunctorum siue ep̄o-
siue clericorum uel ceterorum
commendatio faciendae solis
orationibus fiat si illi quis faci-
unt iam praesimul emuntur.

XXXIII **U**t nulli ep̄si siue clerici in ecclia
conuiuentur nisi forte tran-
seuntes hospitum necessitate
populi & iam ab huiusmodi con-
uiuio quantum potest fieri prohibentur.

X Et penitentibus secundum dif-
ferentias peccatorum episcopar-
bitio penitentie tempora deter-
nantur. ut pbr inconsulto episcopo non
reconciliet penitentem nisi absen-
tia episcopi necessitate cogente cuiusq;
autem penitentes publicum &
uulgatis simum est sermen quodam
uersam eccliam commoueat ante absi-
damanuel imponatur.

XXX Uirgines sacre comparentibus
aquibus custodiebantur private
fuerint episcopi uel pbr iube episcopi non est
prouidentia grauioribus feminis
commendentur & simul habitantes
inui con custodiant ne passim eua-
gandogecteleclant existimatione.

VI **XXX** Uegrotantis si pro se respondere
non possunt cum uoluntate secoru
testimonio suo periculo dixerint
baptizentur.

VII **XXX** Ue simichis uel apostaticis conuer-
sis addnm grauel conciliatio
non negetur.

VIII **XXX** Ue pbr non consulto episcopo uirgines
non consecret et istam uero
numquam conficiat.

VIII **XXX** Ue clericum a nona ciuitate non
morentur nisi causa earum iustis
episcopi uel pbr locoz prouiderint.

XI Ue preter scripturas nihil in ecclia
legatur. nisi genesis. exodus.

leuiticus. numeros. deuteronomi
ihmdue. iudicum. ruti. regnorum.
lib. iii. paradipomenon. lib. ii. iob. psal-
terium solomonis. lib. iii. libri x. pro-
phetarum minorum. item esaias.
hieremias. hiezechiel. daniel.
robas. iudith. hesier. hesdre. lib. ii.
machabeorum. lib. ii. noua uet
testamenti. euangelia. iii. actuum
apostolorum. lib. i. pauli ap. i. eptexcur.
petri. ii. ioh. iii. iacobi. i. iude. i. apo-
calipsin ioh. ap. i. item unde confir-
mandos ista canones transmissa
ecclia consulatur. liceat & iam legi
passiones martyrum cum anni-
uersariis dies eorum celebrant.
placuit & iam ut qm precedentibus
conciliis statutum est de quibusda
testarum cum honore suo recipiant
a nobis sed in numero laicorum pro
salute quem nullidone gauda est.
tantum autem de inopia clericoz
in africa patuntur a ecclia ut quedam
loca omnino deseratunt. seruatis
quidem institutis quod ante decre-
tum est. sed exceptis his quos aut non
re baptizasse confituerit. aut cu
suis plebibus aut communione
catholicam transire uoluerit. sic
enim scriptum est quod duobus si
conuenerint christianis quequid
petierint impetrabunt non oportet.

dubitare quod et in hoc scandalo dis
cessionis uniuersis plebis inuitate pa
cis contemplatione & sacrificio pacis
abolentur. quia malorum suorum
auctoritate sequentes repetitione
baptismi commiserunt. sed hanc re
placuit non firmari prius quam de
marina gæta consolatur. **Honora
tus** & urbanus episcopi dixerunt. & illud
nobis mandatum est ut quia fructum
numidie ducepi ordinare presump
serunt pontificem non nisi adu cen
sexatis celebrari episcopi ordinationes.
Aurelius episcopus dixit formam antiquam
seruabitur ut non minus quam tres
sufficiant qui fuerint destinati
ad episcopum ordinandum. propter ea
quia in tripoli forte & iazuge inter
iacere uidentur barbare gentes
nam in tripoli ueterantur episcopi
& possunt forte de ipsorum numero
aliquis necessitate uel duo occupari.
difficile enim de quolibet numero
omnes occurrere. numquid debet
impedimentum esse hoc ipsi eccle
siæ utilitas. nam & in hac gæta
ad quam dignatus es conuenire caritas
uira crebro per omnem dominicam
ordinandos habemus. numquid
nam frequenter poterit xii. al. x.
uel non minus aduocare episcopi sed fa
cile est in hi duos adiungere meae

paritati uicinos. quia propter
cernet mecum caritas uira hoc ipso
obseruare non posse. se diluere
statuendum ut quando ad eligen
dum quoniam conuenimus si qua
contradictio fuerit ab orta qua
talia perpetrata sunt apud nos
non presumant ad purgandum
eum quoniam ordinandus est. tresiam
sed postulentur ad numerum
supradictorum unus uel duo &
in eadem gæta cui ordinandus est.
discutiantur persone contradi
centium. postremo illa que obiciuntur
pertractentur & cum purga
tus fuerit sub conspectu publi
co ordinetur. si hoc cum iustitia
et concordia uocetur ut
dignationis responsione ab uni
uersis episcopis dictum est satis pla
cet. item placuit de infantibus
quotiens non inueniuntur cer
tissimi testes que eos baptiza
tos esse sine dubitatione tes
tentur. neque ipsi sunt peracti
idonei detraditis sibi sacramen
tis respondere absque ulli serua
pulo eos esse baptizandos ne
sciat repudatio eos faciat sacra
menti purgatione priuari.
hinc enim legatum a uirorum fr
nri consuluerunt quam uoluerunt

tales ab barbaris redimunt & alii
manu Aurelii episcopi romane ecclesie
cartaginensis placitis anobis
omnibus his confirmatis excep
tis emancipationibus de quibus
consulendum censuimus relictis
& agnitis subscriptis & ceteris sub
scriptis unum.

INCIPIT EPISTOLA CONCILII
CARTAGINENSIS AD INNO
CENTIUM PAPAM URBS

Dominus beatus homo & hono
randissimus frater innocencio
papae Aurelius munitius rufi
canus fidentius euagrius antonius
palatinus adeodatus uincencius
puplianus beatus tatus panno
nius uictor restitutus alius pesti
tutus ruficius fortunianus
ampelius abibius felix donatianus
adeodatus octauus serotinus ma
iorinus postumianus crispulus
uictor alius uictor leuiscus mas
nus fructuosus faustianus quod
uultus candorius maximus mega
rius ruficus rufianus proculus
thomas ianuarus octavianus
pretexatus syxtus quoduultus
pentauius ciprianus quoduultus
seruilius pelagius maxcellus
uenantius didimus saturninus
bazacenus germinianus iuuentius

candidus ciprianus emilianus roma
nus africanus & marcellinus
quoniam concilio cartaginensis adsumus
cum ex more ad cartaginensem ec
clesiam sollempniter ueniremus atque
ex diuersis causis congregati ex nobis
synodus haberetur cum protono
prosius nobis litteras scorum fratris
& consacerdotum nostrorum dedite
heroci & lacari quorum forma
huic constitutum esse subdendum
his ergo lectis pelagium & celestinum
auctores nefarii prorsus & ab om
nibus nobis anathematizatos ad
uertimus unde factum est ut reces
sendum petere mus quidam tamen
quinquennium super celestinum
hic apud aeternam ecclesiam cartaginensem
facti agitatum quod ecclesiam sicut
ex subditis auertere poterit scias
tua quamuis iudicatio manifesta
constaret quia illo tempore epis
copali iudicio ex eis am hoc tantum
uulnus ab ecclesia uideretur nihilo
minus tamen in communem delibe
rationem censuimus ut huiusmodi
persuasionis auctores quamuis &
apostolicum id est celestinum postea
peruenit se dicatur nisi hec aper
tissime anathema uerit ipso ana
themario portet et si ipsorum
non potuerit saltem eorum quibus

deceperunt uel decipi possunt cogna
sententia que in eos adlata est sanitas
procuretur hoc itaque gestum do
mine frater sic caritate tue intima
dum diximus ut fecerunt et mediocri
tatis & iam apostolice se disadhibere
auctoritas procuenda salute multorum
& quorumdam perueritatem & iam
corrigeno idem magis ista danna
uilibus disputationibus suis ut non de
fendendum sed potius super ueritate sacri
legem extollendo liberum arbitrium
nullum relinquat locum gratie quia
xpianismus quoque ipse in uoluntatis
arbitrium uere sit liberum dum a
carnalium concupiscentiarum domi
nationem liberat uel dicitur edno si uos
filius liera uerit tunc uere liber uerit
quod a uuluum fidem impetrat que e
in xpo ihu dno nro ista ueritas dicitur
sicut a fratribus qui & iam eorum liberos
legerunt cognouimus in eo di gratiam
deputandum quod de le homines in se
tuier ex utiq; naturam que in propria
uoluntate legem di posse implere
sue naturaliter in corde conferipta
sue licet et ista eandem quoque
legendam gratiam pertinere quod
illam di in aditorem hominis dedit
illam uero gratiam quam ueridicta est
xpianismus cuius apostolus predica
tor edicens condeletorem in legi di

secundam inter iorem hominem et
deceat aliam legem in membris meis
repugnantem legem mentis mee
& captiuam me in lege peccati que
e in membris meis miser ego homo
quis in liera uerit de corpore mortis
huius gratia di per ihu xpm dnm nrm
non uolunt omnino cognoscere nec
aperte quidem obpugnare uident
sed quid aliud agunt cum hominibus
anima libus non peripientibus que
sunt per spm di per sua ad rem non ce
sant ad operanda imperficienda
iustitiam & di mandata complenda
solam sibi humanam sufficere posse
naturam non aditorem quod
scriptum est sps adiuuet infirmitate
nram & non uolent et neque curren
tes sed miserant se sed & quod unum
corpussimus in xpo ihu singulorum
alterius membra habentes dona
tiones diuersas secundum gratiam
que data e nobis & gratia di sum
id quod sum & gratia di sum in me uacua
non fuit sed plus omnibus illis labora
uit non ego autem sed gratia di mecum
& gratias do quide die nobis uictoria
per ihu xpm dnm nrm & nunc
quia donec sumus cogitar aliquid
quasi ex nobis in eis sed suffici
entiam nra ex de est & habemus fidei
aaram istum in uas fidei libus

ac eminentiam uirtutis sic di & in
 numerabilia que descriptur ut
 omnibus sic collegere uellimus
 comuti non sufficit. & ueremur
 nea pade ista ipsa commemoran
 da quia uis egratia dese de apor
 tolicam predicant inconuenien
 ter facere uideamur. se dideo
 facimus quia eo quod infirmo
 res sumus. quia uer sum quisq; nō
 uerbo di predicando putatur. ac
 tentio e rebrius eos patimur &
 audacius insurgentes. fiet go pe
 lagius episcopalis uis gestis que in
 oriente confecta dicantur. & iā
 tue uenerationi uis e uisus fue
 rit absolutaterror tamense
 & impietatis que iam multos as
 sertores habet per diuer sas dis
 persos. & iama uel toritate aptue
 sedis anathemanda est. considera
 enim scitastua & pastoralibus
 nobis conpatiatu uis e uisus que
 sit pestiferum & ex itabilem ouib;
 xpi quod discorum sacri legat dispo
 sitiones necesse sar io sequitur amec
 orare de beamus ne in remus in
 temptacione. quod dñi discipulos
 monuit & posuit in orationem
 quando curat uis e uisus fidei
 aīa. quod per apostolo petro
 serogasse ipse testat uis e.

si enim possiuitate omnia e & arbitrio
 uoluntas in potestate est uis e uisus
 quis non ea uideant a dño maniter pei
 & fallaciter orari cum orando pos
 cantur que nature iam uis e uisus
 ficientib; uis e uisus ptenentur nec
 debuit se dicere dñi uis e uisus
 & orate sed e uis e uisus uis e uisus
 ne in re uis e uisus in temptacione nec beas
 si in primo apostolo rump & roro
 gaui pro te sed in ne ce uel imporo
 hac precipione deficiat fidei tua
 contradicit & iam istorum contentio
 benedictionibus nris ut in cassis
 super populum dicere uideamur
 quicquid est a dño pro camur ut recte
 accipiat uiuendo ut illi placeat uel
 illa que profidelibus predicat ar
 apostolus dicit. & lecta genua mea
 ad patrem dñi nri ihu xpi ex quo om
 nis paternitas in celo & in terra
 nominatur uis e uisus & uobis secundum
 diuina glorijs e uis e uisus uis e uisus
 rari per spm nobis disputacione comro
 dicit a dñi nri legat uis e uisus
 bitiam si hoc ad dñi ponitur quod in
 nra est potestate que uis e uisus
 corroboret in si uolam in quibus
 possimus ea possiuitate mature
 quam uis e uisus accepimus. & deum cre
 mur a cōsumus par uis e uisus
 propter salutem que p saluatore

xp̄m datur baptizandos negant
ac sic et in omni ista doctrina ne
ternum negant promittentes. Et si
sino baptizentur habitur os uitam
& et nam nec perantere. de quibus dñs
ait. uenit enim filius hominis quere
re & saluare quod perierat. quia si
inquunt non perierant nec est quod
in eis saluetur uel tanto pretiore di
manus. quia nihil est in eis uitatum
nihil tenetur sub diaboli potestate
captiuum nec pro eis fusus est sanguis
in remissione uel legitur peccatorum
quemquam per baptismum xp̄i & in
par uulorum fieri redemptionem
libelle suo celestus in car. taginen se
p̄ et am concessit. sed multi
quos ex prohibent. et reditcipuli.
nec mal. a quibus fundamenta
xp̄iane si de conantur euertere
se quia quocumque possunt ad fir
mare non cessant. Unde dñs
si p̄ et agitur. celerius quos cor
p̄ et uire ut se. si an quā
sensu repellunt. et quos quos
ta con. et deos pl. al. a. f. u. e. m. e.
sua esse negabunt. Necesse est
quod ad modum demenda. et in conuin
cantur. generaliter. et tamen
quocumque dogmata. et ad fir
matum. anō sibi aduocanda.
peccata. et dñi mandata. facien

da sufficere posse. et datur a.
& eodem modo. et tunc dicitur. et
denarius. et actionibus. dedit a.
fatur. aduersarius. inue
nitur. et quocumque. negat. pas
uulos. p̄ baptizant. xp̄i. ad. pli
tionē. liuer. a. si. & salute. pi
per. se. p̄ et. p̄ et. nā. an. a. the. ma.
p̄ et. q. cū. q. a. u. t. a. l. i. a. c. u. s. o. b. i.
u. n. t. o. r. u. o. n. d. o. b. i. u. e. n. e. r. a. t. i. o.
n. e. t. u. a. c. ū. g. e. r. t. a. e. p. i. s. t. o. p. a. l. i. a.
p̄ p̄ et. r. e. q. i. n. o. s. t. e. n. t. e. m. e.
a. d. e. c. a. u. s. a. c. o. n. s. e. c. t. a. d. i. c. u. n. t.
i. d. i. o. d. i. c. a. t. u. r. ū. u. n. d. e. a. m. s. m. d. i.
m. i. a. g. a. u. d. e. a. m. u. s.

INCIPIT RESCRIPTO S. C. P. A.
PE INNOCENTII. XVII.

Innocentius a. u. r. e. l. i. o. e. p̄ o. &
o. m. n. i. b. u. s. p̄ et. e. p̄ i. s. t. u. t. c. e. c. e. s. s. i. p̄
l. q. u. i. n. c. o. n. c. i. l. i. o. c. a. r. t. h. a. g. i. n. e. n.
s. e. n. t. e. t. s. a. d. f. u. e. s. u. n. t. d. i. l. e. c. t. i. s.
s. i. m. i. s. s. i. s. t. r. i. b. u. s. i. n. d. i. o. p. a. l. i.
t. e. i. n. q. u. i. s. e. n. d. i. p̄ et. e. b. o. s. q. u. i. s.
o. m. n. i. c. ū. p. o. l. l. i. c. i. t. u. d. i. m. e. d. a. & l. a.
s. a. c. e. r. d. o. c. i. b. u. s. m. a. x. i. m. e. u. o. p̄ o.
i. u. s. t. o. q. & c. a. t. h. o. l. i. c. o. r. p. a. d. a.
s. i. c. o. n. c. i. l. i. o. a. n. t. i. q. u. e. t. s. a. d. i. t. i. o. n. i. s.
e. x. e. m. p. l. a. s. e. q. u. a. d. t. e. p. e. l. e. d. e.
s. i. a. s. t. i. c. e. m. e. m. o. r. e. s. d. i. s. c. i. p. l. i. n. e.
h̄ s. e. r. e. l. i. g. i. o. n. i. p. u. i. z. o. r. e. n. o. n.
i. m. u. s. n. u. n. c. i. n. c. o. n. s. u. l. e. n. d. o. q. u. i.
a. n. t. e. q. u. o. s. e. t. r. o. e. p̄ i. s. t. o. l. a. c. ū.

pnuat qd i p u q a r a t i o n e
 f i r m a r t i p . q u i a n t e m p e f e s e n
 d u a d p b a r t i p e p p e i o d i c i u m
 p c i e n t e r q u i d a p o p t o l i c e s e d i p
 c u o m n e r h o c l o c o p o r t i p r e
 q u i d e f i d e r a m u s . a p o s t o l u
 d e b e a t u r a q u o i p r e c i p i t o p a
 t u r & t o t a a u c t o r i t a s n o m i
 n i s h u i u s e n e r r i t . q u e r e q u e n
 t e r e a m a l a d a m n a s e n o u i m p
 q u a d p b a r e l a u d a n d a . u e l i d
 a e r o q u o d p a t r u m i n s t r u c t a p a
 c e p d o t a l i c u s t o d i e n t e r o f f i
 c i u n o n c e r p e t i p e r p e c a l c a n
 d a . q u o d i l l i n o n h u m a n a s e d
 d i u i n a d e c e p e u e r e r t e r t i a .
 U t q u i c q u i d q u a d d e h i s i u n c t i s
 p e n o t i p q ; p u n c t i s a g e r e q u i
 n o n p r o p d u c e r e t f i n i e n d u m
 n i p i a d h u i u s p r e d i s n o t e t i a p u e
 n i s e t . u t t o t a h u i u s a u c c o p t
 t a t e i u x t a q f u q r e p n u n c i a
 t i o f i r m a p e r e u r i n d e i s p u
 m e q u e r e c e p a g e d a u e l o t d e
 n a t a l i p o o f o n t e q u o c o n o t e
 p d u c e r e n t e r p d i u e r p a p t o
 t i o r m u n d i r e g i o n e r p o r t i c a
 p i t i s i n c o r p u r e m a n e r e n t .
 q u i d p r e c i p i t q u o r a b l u e r e
 q u o p u e l u c u n c e n o i n e m o n d a
 b i l i n o r d i n a t o s m u n d i d i g n a
 c o r p o r t i b u s u n d a u r a p e r .

q u a e d o r i g r e u r f r i k i m i q u o d
 p f r a c t e e c o e p i m i m u l u m
 l i t t e r a p a r a d n o r d e s t i n a s t i s
 & c u i l l i p e u r a g e r t i p q u i b u s
 p r e d e n i r g e d e p u r p o l l i c i t a
 d i n e m o r a m p o m i u m u t i l i t a t e
 m o n s t r a t i p . & p c o n e t a r t o t i
 u r o r b i r g e d a r o m i b u r u n a q u o d
 p r o d p r e d e c r n e n d u e r p e q u o d p o r
 e r t i p . u c p u i r c o n s t a b i l i t a t i p
 r e g u l i p e c t a m . & h o c q u o d i l l o r
 c a u e a c p n u n c i a t i o n i . p u i s t e
 f i r m a t a d e c r e t a l i b u s p a t e r a
 n o n p o p t e . q u i p u e r p i s i n s t r u c
 t i p u e r b o r u a p g u e r p o b i m a
 g i n e c a t h o l i c e s i d e i d i p p u t a n
 t e r u e l u c p e s t i f e r u g a l a n t e r
 u i p u r u c h o m i n e p e c c e p e n t e n t i u
 i n d e q r o r e p a r t e c o r d a r u m
 p a n t o t a u i p i d o g m a t i p q u e r
 u e r t e p e d i p c i p l i n a . S a n a n d u
 e r g o c e l e r i u s n e l o n g i u r e x p e c t a n
 d o r a m i m o r i b u r i n r e p a t .
 U t p i m e d i c u r c u i d e r t e h u i u r
 t e r p e m p c o r p o r i p a l i q u e r p e
 l a n g o r e m a g n u r u s a r t i p e s t i
 m a t d o c u m e n t u . S i c e o q u i r i l l u s
 i n t e r u e r c u d i p p e r a c u r e u a d i c
 u t e u p a t r e u a l n o r p a p p e r i t
 a d h i b e r s o m e n t a u t e r t a q u i
 b u r i l l u d p o r p r e q u o d n a t u s u e
 p a t a u l n o r o b d u c i a c r u d m a

i n d i d i
 i n d i d i m r

preter illa remedia quibus in fructu
conferri queunt nullatenus huma
norum vincere poterimus errorer. Ne
cepreem ut quo auxiliante unci
mureoiter non adiuuante uncamus.
Sed porreplur adicerem pro conf
tate cum et adixisse. qui quiter go
huic ad praesens videtur esse penen
tie qd dicitur aduocionobis non opus
esse. diuino nimirum recatholice fidei
et diuinitate pfitetur in gratia
peccata commone sunt digna qua
predicanda taliter polluerunt. Si con
tra approposita recuntur illaq; dicunt
longiora uerare legione fugerunt.
cu enim hoc totum inuicem pferione con
tra cotidiana q; picipimus nihil aga
mur. nisi que admodum ferre popu
mur in ta eccantep. qui rogo tantu
illo suppetora et for obcecatur in p
nulla digna impentione. quoniam dig
nunt nec merentur. nec aliter confide
re quid cotidie in gulari qd aduina
lap gretur. Sont quide in tione pcei
tate digni iniquitate hoc scribere
linq; sunt ut re auxilio credant se
uocari ab episcopis pro pcedibino.
negante penia diucom non aliter
pedribipentur ab re culerunt quia
uolendunt longior et abscedit col
penouendi ueribus. nedi uis
multa occupant in ranabilis por

teaeq; por in cretate. Si enim diu fue
ric sub hac in punctate ueq; paci
necesse est multos in hac in puncta
te ueq; paci. necesse est multos in hac
pue prauidate micitur inducant de
cipiant q; innocenter uel potius p
dentep. quide catholica non recun
tur putabunt enim eor pceperunt se
quor ad hoc uideat in gectap dore.
Separe tur et q; arano cor pore
uolunt in ranu. Remotus q; mos
bi reuente p a flatu cauti uis q; os
punc rincer ap durent. Et gret
curior ab hac malipator in con
tagione pot gretur. Si et in uis
popu in libat ap fecio qua uor
reque et cetera ac in illo p nouci
atione cogno uim urex an ano
bir cu paria dret rione p uam.
qui ritamena quod in redi adu
coriu quod hoc urq; negantep uis
puocauerunt et opurribie urau
xilium pce cognouerunt. ut de h
labe in qua rucor dir in cor uia
one cor uerant di uerentur.
Et quor in luce defendat rita
lignet et moti ab dicat q; omi
bur totor neuertu ar pice rone se
debantur. Et calligabat ar pec
tur. Damna hec q; hoc urq; ten
peterunt. Et aliquando animu
pce in disputatiombur cōmo

accipere. ut in uiliū omniū & in
 uiliū & unomihim xpm si
 hūdiu genitū & pater na
 tū ante omnia secula dī ex dō
 lum ex lumine dī uerū ex dō
 uero. natū non factū. homou
 pater. hoc ē uerū dē cū parte
 subreantia. p quē omnia facta
 sunt. quippē nō ex p p n rām
 saluē dē descendit & in carna
 turē dē p p rō & maria uir
 gine. homo factus parrurē
 sub pōtētiō pilato. repulcur
 tētia die rē rē rē rē. arcen
 dit in celos rē dē ad dē rē rā m
 pater EX PL CONCILII

**IN EP KAN CO
 CILIORVM DI
 VERSO AFRE
 NE PROVINCE**

Recta sunt etiam in ista syno
 do diuersa concilia uniuersę
 prouincie africę tran
 factis temporibus aureli cartha
 gnenis episcopis celebrata.

Gloriosissimo imperatore theodosio

aug. iii. & habundantio aug. mense aui.
 id est octubris yppone regimse ceterario
 basilice pacis. & ceter huius gesta consili
 idē dē rē p rā nō sunt que ea que ibi facta
 nō sunt in superioribus probantur infera;

**DE CONCILIO CHARTAGINENSIBILE
 GATIEPI PROCONSULARIS AD CONCILII
 ADRIUM ET IN ID EST IN ANTICIA**

Gloriosissimis Imperatoribus archadio iii.
 & honorio ii. agē cō rē rē uikt rē uuluarū
 diatragie in hoc concilio legati delecti sunt
 epi pro concilium ad rē mē rē m;

**DE CONCILIO CHARTAGINENSI
 SIMULTA STATUTASUNT**

Cetero & articō uū consilibus. v. lē rē p rō
 & charta gion in secretario basilice rē rē
 tū rē cum aurelius ep̄s unacum ep̄s cō rē dē rē
 set ad statuta etiam diaconibus a due
 nentibus quoque uictore sene papinose
 cuto migir pō rē rē euangelio as rē rē rā rō;

**AD LOCUTIO ADEPŌS AURELI
 CHARTHAGINENSIS ET EPIS**

Aurelius ep̄s dixit post diem presitū
 conciliū cō rē dē rē rē aut rē rē dē rē rē
 fr̄s beatus simi. & arbitramur omnium
 puinciarum pro africa legatione conue
 nisse ad diem uel dī rē rē rē rē rē rē
 sacerdotum nr̄orum ep̄ta bizaciorum
 fuisset recitata. uel quid mecum idem
 quidem p̄ rē dē rē rē rē rē rē rē rē
 tractat sō rē rē rē rē rē rē rē rē
 lecta est & iam a fr̄ibus honorato &